ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7698
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 849
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/8/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΤΡΙΝΗΣ
ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής
Βουλευτής Ηλείας

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ Α.Κ.Ε.

Προς: Υπουργό Εθνικής Άμυνας, κ. Ν. Δένδια

Θέμα: Θεσμικό πλαίσιο ελέγχου, πιστοποίησης και λογοδοσίας για την Τεχνητή Νοημοσύνη και την κυβερνοασφάλεια στις Ένοπλες Δυνάμεις

Η ανάπτυξη εθνικών δυνατοτήτων Τεχνητής Νοημοσύνης (ΤΝ), κυβερνοάμυνας και ανάλυσης δεδομένων αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό, την αποτρεπτική ικανότητα και την επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα των Ενόπλων Δυνάμεων. Η αυξανόμενη όμως αξιοποίηση συστημάτων που επεξεργάζονται μεγάλους όγκους δεδομένων, αξιολογούν απειλές και υποστηρίζουν επιχειρησιακές αποφάσεις καθιστά εξίσου αναγκαία την ύπαρξη σαφούς πλαισίου διακυβέρνησης, ελέγχου, πιστοποίησης, διαχείρισης κινδύνου και λογοδοσίας.

Με τον ν. 5110/2024 (Α΄ 75) συστάθηκε το Κοινό Σώμα Πληροφορικής των Ενόπλων Δυνάμεων, στην αποστολή του οποίου περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η κυβερνοάμυνα, η ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων και η έρευνα, ανάπτυξη και αξιοποίηση αναδυόμενων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένων της ΤΝ, των μεγάλων δεδομένων, της ρομποτικής και των αυτόνομων συστημάτων.

Ιδιαίτερη θεσμική σημασία έχει το άρθρο 58 του ν. 5110/2024, με το οποίο συστάθηκε στη Διεύθυνση Πληροφορικής του ΓΕΕΘΑ Τμήμα Τεχνητής Νοημοσύνης. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται τόσο η ανάπτυξη και ενσωμάτωση τεχνολογιών ΤΝ σε στρατιωτικά συστήματα

και εφαρμογές, καθώς και η ανάπτυξη εφαρμογών ΤΝ για τη βελτίωση της εσωτερικής λειτουργίας των Γενικών Επιτελείων και του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, όσο και η διασφάλιση της συμμόρφωσης των συστημάτων ΤΝ με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία και τις αρχές υπεύθυνης ανάπτυξης και χρήσης τους.

Παράλληλα, στις 22 Ιουνίου 2026, κατά την επίσημη παρουσίαση των νέων εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Πληροφορικής – Κυβερνοχώρου (ΔΙΠΛΗΚΥΒ) και της Μονάδας «1864», το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας ανακοίνωσε ότι η νέα δομή ενοποιεί κρίσιμες λειτουργίες πληροφορικής, κυβερνοασφάλειας, ανάπτυξης λογισμικού, ανάλυσης δεδομένων και νέων τεχνολογιών. Για τη Μονάδα «1864» αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, η αξιοποίηση ΤΝ για αυτοματοποιημένη εκτίμηση κινδύνου, ανίχνευση, αξιολόγηση και ιεράρχηση απειλών, υποστήριξη ταχείας λήψης αποφάσεων και επίγνωση επιχειρησιακής κατάστασης σε πραγματικό χρόνο.

Οι δυνατότητες αυτές είναι κρίσιμες για την εθνική άμυνα. Ακριβώς όμως λόγω της σημασίας τους, είναι αναγκαίο να είναι θεσμικά σαφής ο λειτουργικός διαχωρισμός μεταξύ του φορέα που αναπτύσσει ή ενσωματώνει ένα σύστημα, του επιχειρησιακού χρήστη, του φορέα που ελέγχει την ασφάλεια και τη συμμόρφωσή του, του οργάνου που το πιστοποιεί ή εγκρίνει και εκείνου που αναλαμβάνει την τελική ευθύνη αποδοχής του υπολειπόμενου κινδύνου.

Το ζήτημα αποκτά πρόσθετη σημασία υπό το νέο ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 για την Τεχνητή Νοημοσύνη (AI Act) προβλέπει στο άρθρο 2 παρ. 3 εξαίρεση για συστήματα ΤΝ όταν και στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στρατιωτικούς ή αμυντικούς σκοπούς ή σκοπούς εθνικής ασφάλειας. Η εξαίρεση συνδέεται συνεπώς με τον σκοπό χρήσης του συγκεκριμένου συστήματος και όχι απλώς με την ιδιότητα του φορέα που το χρησιμοποιεί.

Περαιτέρω, με τον ν. 5321/2026 (Α΄ 114) θεσπίστηκαν μέτρα εφαρμογής του AI Act και, με το άρθρο 21, συστάθηκε ενιαίο Μητρώο Συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης που χρησιμοποιούνται από φορείς του δημόσιου τομέα, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη σαφή

οριοθέτηση των αμιγώς στρατιωτικών και αμυντικών εφαρμογών από εφαρμογές ΤΝ που χρησιμοποιούνται για άλλες λειτουργίες του ΥΠΕΘΑ και των Γενικών Επιτελείων.

Αντίστοιχα, με τον ν. 5160/2024 (Α΄ 195) ενσωματώθηκε η Οδηγία (ΕΕ) 2022/2555 (NIS2), η οποία διαμορφώνει το γενικό εθνικό πλαίσιο κυβερνοασφάλειας. Για τις δραστηριότητες των Ενόπλων Δυνάμεων που, λόγω της φύσης και της αποστολής τους, βρίσκονται εκτός του κοινού αυτού πλαισίου, είναι εύλογο να αποσαφηνιστεί ποιο ειδικό πλαίσιο κυβερνοασφάλειας, διαχείρισης κινδύνου, ελέγχου και πιστοποίησης εφαρμόζεται και ποιο όργανο ελέγχει την τήρησή του.

Η ζητούμενη θεσμική διαφάνεια δεν προϋποθέτει τη δημοσιοποίηση διαβαθμισμένων πληροφοριών, τεχνικών τρωτοτήτων ή επιχειρησιακών δυνατοτήτων. Αφορά αποκλειστικά το θεσμικό περίγραμμα αρμοδιοτήτων, ελέγχου και λογοδοσίας για συστήματα κρίσιμης σημασίας για την εθνική άμυνα.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ Ο Κ. ΥΠΟΥΡΓΟΣ:

1. Ποιο είναι το ισχύον θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την ανάπτυξη, αξιολόγηση, πιστοποίηση, έγκριση, επιχειρησιακή χρήση και περιοδική επαναξιολόγηση των συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης των Ενόπλων Δυνάμεων;

2. Δεδομένου ότι το άρθρο 58 του ν. 5110/2024 αναθέτει στο Τμήμα Τεχνητής Νοημοσύνης τόσο αρμοδιότητες ανάπτυξης και ενσωμάτωσης τεχνολογιών ΤΝ όσο και αρμοδιότητα διασφάλισης της συμμόρφωσης των σχετικών συστημάτων με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, ποιο θεσμικά και λειτουργικά διακριτό όργανο ασκεί τον ανεξάρτητο έλεγχο των συστημάτων αυτών και ποιο όργανο τα πιστοποιεί ή εγκρίνει πριν από την επιχειρησιακή χρήση τους;

3. Ποιο όργανο έχει την τελική αρμοδιότητα αποδοχής του υπολειπόμενου κινδύνου από τη λειτουργία κρίσιμων συστημάτων ΤΝ και κυβερνοασφάλειας και πώς διασφαλίζεται ο λειτουργικός διαχωρισμός μεταξύ των φορέων που τα αναπτύσσουν ή τα ενσωματώνουν, εκείνων που τα χρησιμοποιούν επιχειρησιακά, εκείνων που ελέγχουν την ασφάλεια και τη συμμόρφωσή τους και εκείνων που τα πιστοποιούν ή εγκρίνουν;

4. Ποιο όργανο, με ποια διαδικασία και βάσει ποιων αντικειμενικών και τεκμηριωμένων κριτηρίων αποφασίζει ότι συγκεκριμένο σύστημα ΤΝ του ΥΠΕΘΑ ή των Ενόπλων Δυνάμεων χρησιμοποιείται αποκλειστικά για στρατιωτικούς ή αμυντικούς σκοπούς ή σκοπούς εθνικής ασφάλειας και, συνεπώς, εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689; Οι εφαρμογές ΤΝ που δεν χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τους ανωτέρω σκοπούς καταχωρίζονται στο Μητρώο του άρθρου 21 του ν. 5321/2026;

5. Ποιο ειδικό πλαίσιο κυβερνοασφάλειας, διαχείρισης κινδύνου, ελέγχου και πιστοποίησης εφαρμόζεται στα κρίσιμα στρατιωτικά δίκτυα, πληροφοριακά συστήματα και υποδομές για τις δραστηριότητες που δεν υπάγονται στο κοινό κανονιστικό πλαίσιο της NIS2 και ποιο θεσμικά και λειτουργικά διακριτό όργανο ελέγχει την εφαρμογή του;

6. Για τα συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιούνται για αυτοματοποιημένη εκτίμηση κινδύνου, ανίχνευση, αξιολόγηση ή ιεράρχηση απειλών και υποστήριξη επιχειρησιακών αποφάσεων, ποιοι δεσμευτικοί μηχανισμοί εφαρμόζονται για την ανθρώπινη εποπτεία και την τελική ανθρώπινη ευθύνη, την ιχνηλασιμότητα και καταγραφή ενεργειών και αποτελεσμάτων, τον έλεγχο της ποιότητας και προέλευσης των δεδομένων και την περιοδική αξιολόγηση της ακρίβειας, αξιοπιστίας και επιχειρησιακής καταλληλότητας των συστημάτων;

7. Έχει θεσπιστεί ενιαίο και δεσμευτικό πλαίσιο αρχιτεκτονικής, διαλειτουργικότητας, ανοικτών διεπαφών και διακυβέρνησης δεδομένων για τα ψηφιακά, C4ISR, κυβερνοαμυντικά και AI-enabled συστήματα των Ενόπλων Δυνάμεων, ώστε να διασφαλίζονται ο έλεγχος του Ελληνικού Δημοσίου επί των κρίσιμων δεδομένων και διεπαφών, η ασφαλής ενσωμάτωση συστημάτων διαφορετικών προμηθευτών, η δυνατότητα μελλοντικής αναβάθμισης ή αντικατάστασης επιμέρους υποσυστημάτων, η αποφυγή τεχνολογικού εγκλωβισμού (vendor lock-in) και η δυνατότητα επί ίσοις όροις συμμετοχής της ελληνικής αμυντικής και τεχνολογικής βιομηχανίας;

ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΚΑΤΑΘΕΣΕΤΕ

(*στον βαθμό που δεν είναι διαβαθμισμένα ή επιχειρησιακά ευαίσθητα*) τα ισχύοντα κανονιστικά κείμενα, αποφάσεις ή οδηγίες από τα οποία προκύπτουν οι αρμοδιότητες ανάπτυξης, ελέγχου, πιστοποίησης,

έγκρισης και αποδοχής κινδύνου για τα συστήματα ΤΝ και κυβερνοασφάλειας των Ενόπλων Δυνάμεων.

Ο ερωτών και αιτών Βουλευτής

Μιχάλης Κατρίνης